

Complexnummer: 507407

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Timmerwerfcomplex

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

506289, 507408

Woonplaats

De Lier

Gemeente

Westland

Provincie

Zuid-Holland

Hoofdadres van hoofdobject

Hoofdstraat 63, 2678 CG De Lier

Complexomschrijving

Inleiding

Timmerwerkplaats met aangebouwde woning en houtopslagruimte, vrijstaande open loods voor houtopslag en terzijde van de werkplaats een toegangspoort, gelegen in de kern van het dorp op een langgerekt terrein tussen de Hoofdstraat en het water de Lee.

Omschrijving

Het timmerbedrijf, dat gedurende de periode 1642 - 1995 ononderbroken in bedrijf was, omvat de aan de Hoofdstraat gelegen timmerwerkplaats, in kern daterend uit de eerste helft van de 17e-eeuw en achtergelegen in de 18e-eeuw aangebouwde woning en opslagruimten. Links van de werkplaats bevindt zich een dubbele houten toegangsdeur ingeklemd tussen de timmerwerkplaats en het naastgelegen pand, waarschijnlijk daterend van rond de eeuwwisseling (zie voor omschrijving van werkplaats, woning en entreepoort complexonderdeel met monumentnummer 506289).

Tot het complex behoort verder nog een vrijstaande open 19e-eeuwse houtloods op het achtererf (zie voor omschrijving complexonderdeel met monumentnummer 507408).

De vrijstaande houten grijs geschilderde opslagschuur op het zijerf is weliswaar functioneel van betekenis maar bezit geen monumentale waarde en valt derhalve buiten de bescherming. De timmerwerkplaats ligt enkele meters

teruggerooid en heeft een bestraat voorterrein. Het achtererf is achter de open schuur in de noordwesthoek begroeid met bomen; verder bevindt zich op het achtererf een houten handkar. Tot de inventaris van de werkplaats behoort een verzameling historisch timmermeubilair en een grote verzameling historisch timmergereedschap waaronder een gedateerd stuk uit 1771.

Waardering

Het complex bestaande uit timmerwerkplaats met aangebouwde woning en opslagruimten met interieuronderdelen en bijbehorende bouwhistorische details in in- en exterieur uit verschillende bouwperiodes, bijbehorende toegangspoort en open houtloods is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, architectuurhistorische en bouwhistorische waarden, de typologische zeldzaamheidswaarde, de ensemblewaarde en de situationele waarde.

Monumentnummer*: 506289

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 juli 1997
Kadaster deel/nr: 82915/31

Monumentnaam**

Timmerwerf

Complexnummer

507407

Complexnaam

Timmerwerfcomplex

Woonplaats*

De Lier

Gemeente*

Westland

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Hoofdstraat

Nr*

63

Toev.*

Postcode*

2678 CG

Woonplaats*

De Lier

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

De Lier

Sectie*

C

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1096

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Teruggerooid gelegen timmerwerkplaats daterend uit de eerste helft van de 17e-eeuw met in de 18e-eeuw aangebouwde woning en achtergelegen opslagruimten. Links van de werkplaats bevindt zich een toegangspoort naar het erf waarschijnlijk daterend rond de eeuwwisseling.

Omschrijving

In baksteen, ijsselsteen en hout opgetrokken timmerwerkplaats op L-vormige grondslag onder een samengesteld met oud-Hollandse pannen gedekt dak bestaande uit een begane grond en kapverdieping. Het rechthoekige bedrijfsgedeelte is in baksteen uitgevoerd onder een zadeldak met een aangrenzend woongedeelte gebouwd in ijsselsteen, bestaande uit een woonkamer en in het verlengde een uitspringende woonkeuken, haaks hierop geplaatst de bijkeuken met houtopslagruimte en houten berging onder een, aan de zijde van de berging ver doorgetrokken, zadeldak. De voorgevel van de werkplaats - voorzien van een plint - is een tuitgevel die eind 19e-eeuw bepleisterd is met fijne schijnvoegen ter immitatie van natuursteenblokken. Ter plaatse van de balken, verschillende smeedijzeren sierankers met 17e-eeuws krulwerk. Gevelbekroning met bolornament en sieranker; tegen de console een gepolychromeerd kinderkopje. De voordeur is rechts van het midden geplaatst en bestaat uit

een boven- en onderdeur met ijzeren beslag en gehengen en zesruits bovenlicht. Links van de deur een negenruits schuifraam met luiken, op de verdieping middenboven een achtruits schuifraam. Boven de deur en vensters korfbogen, op de terugliggende boogvullingen voorzien van stucreliefs van rond de eeuwwisseling (boven de deur schrobzaag en booromslag; venster met schaaft en beitel; bovenvenster met hamer en nijptang). Links een gepleisterde langsgewel met staafankers. Entree naar de werkplaats bestaande uit een boven- en onderdeur, verder twee 19e-eeuwse zesdelige schuifvensters. In de gevel waarachter zich de woonkamer bevindt twee zesruits ramen; de woonkeuken is toegankelijk middels een houten deur met gietijzeren deurrooster, ter linkerzijde hiervan een klein vierruits venster. Achtergevel van ijsselsteen in schoon metselwerk in kruisverband. Tweedelige toegangsdeur naar de bijkeuken, links een klein vierruits venster. Dubbele deur naar de opslagruimte, links hiervan klein venster met luik; gepotdekselde houten berging met entree. Op de verdieping zolderdeur en rechts een venster met een achtruits raam en luik. Boven en onder de kozijnen en deuren rollagen. Alle ramen, luiken en deuren zijn blauwgrijs geschilderd met witgeschilderde kozijnen, met uitzondering van de begane grond deuren in de achtergevel die groen beschilderd zijn. Houten deuren met oorspronkelijke gehengen en beslag in hout en ijzer. Hardstenen onderdorpels.

In het inwendige van de werkplaats is onder meer het volgende van belang. Zoldering met grenen en eiken moerbalken - met verspreid ijzeren beugels -, eiken kinderbinten, witgepleisterde muren en een egale met beton afgewerkte vloer. In de hoek naast de entree een grenen spiltrap met ronde spil en grenen en enkele eiken treden en stootborden. De trap is van de werkplaats gescheiden door een houten opgeklampte deur met houten klink en ijzeren geheng. Tegen de deur een ovale lederen ornament. In een hoek van de werkplaats is een tussendeur - met ijzeren reliëf reclameplaat - naar de woonkamer met links een klein vierruits doorkijkvenster. De kapconstructie boven de werkplaats bestaat uit eiken en grenen spanten met gekromde spantbenen, met uitzondering van het noordoostelijke spant dat een recht spantbeen heeft, en eiken en grenen dekbalken waarop flieringen rusten. In de werkplaats bevindt zich centraal geplaatst een lange vrijstaande houten werktafel en tegen de gehele linkerzijwand een houten werkbank met toebehoren, diverse kleine werkbankjes en vele gereedschappen uit diverse perioden. Rechthoekige woonkamer met 19e-eeuws rood gehout interieur (zoldering, balkstukken en schouw) uit de 19e-eeuw. Roodbruine tegels op de vloer. Restanten van plinttegels en bepleisterde wanden. Tegen de noordwand een zwart geschilderde houten schouw en rode gehoute boezem met een paneelschildering voorstellende een siervaas met bloemen in groene, rode en gele tinten tegen een lichtbruine achtergrond; ijzeren haardplaten op de vloer. Tegen de oostwand twee bedsteden waartussen een kast en rechts een kleine nevenruimte. Zuidwand met restanten van een gebogen houtprofiel, mogelijk van een kast. Geprofileerde kozijnen en spiegelklampdeur, die evenals de balkstukken en zoldering voorzien zijn van een rode houtschildering. Woonkeuken is deels wit en onder de lambrizinglijst grijs geschilderd. In de bijkeuken bevindt zich een pomp. Woon- en achtergelegen bedrijfsgedeelte met enkelvoudige balklaag. Boven het woon- en overig bedrijfsgedeelte is de zoldervloer lager dan boven de werkplaats. De kap bestaat uit grenen jukken, het westelijke deel van de kap heeft dakbeschot, het oostelijk deel is niet beschoten. Tussen de werkplaats en het naastgelegen pand is een entree naar woning, opslagruimten en erf bestaande uit een dubbele blauwgrijs geschilderde houten deur met ijzeren gehengen in een witgeschilderde deuroplijsting.

Waardering

Timmerwerkplaats uit het tweede kwart van de 17e-eeuw met bijbehorende 18e-eeuwse woning, opslagruimten en toegangspoort van algemeen belang vanwege de ouderdom, de gaaf bewaard gebleven 17e-eeuwse hoofdstructuur en constructie, interieuronderdelen uit de 17e-, 18e- en 19e-eeuw, zeldzaamheids- en situationele waarde.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Monumentnummer*: 507408

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 juli 1997
Kadaster deel/nr: 82924/143

Complexnummer

507407

Complexnaam

Timmerwerfcomplex

Woonplaats*

De Lier

Gemeente*

Westland

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Hoofdstraat

Nr*

63

Toev.*

Postcode*

2678 CG

Woonplaats*

De Lier

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

De Lier

Sectie*

C

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1096

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Op het achtererf gesitueerde vrijstaande 19e-eeuwse houtloods.

Omschrijving

Vrijstaande, aan drie zijden open houtloods op staanders, uitgevoerd in geteerd hout onder een zadeldak met gesmoorde blauwe en rode oud-Hollandse pannen. In de gesloten puntgevel is een rechthoekig houten luik aangebracht, eenvoudige makelaar en windveren; terzijde een ladderophanging waarin diverse ladders, onder een klein houten afdak.

Waardering

Open houtloods van belang vanwege materiaalgebruik en vormgeving, als karakteristiek onderdeel van het complex en historisch functionele-ruimtelijke relatie met de timmerwerkplaats.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Timmerfabriek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument